

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В СОФИЙСКА ОБЛАСТ ПРЕЗ 2022 ГОДИНА

През 2022 г. са приключили делата за 1 295 извършени престъпления. От тях 368 са завършили с ефективно осъждане, 811 - с условно осъждане, 36 - с оправдаване, 4 - с прекратяване, и 76 - с освобождаване от наказание.

През 2022 г. обвиняеми са били 1 178 лица, от които:

- с ефективна осъдителна присъда са приключили делата на 304 лица, или 25.8% от общия брой на обвиняемите;
- условно осъдени са 758 лица (64.4%);
- освободени от наказателна отговорност са 80 лица (6.8%);
- оправдани са 32 обвиняеми лица (2.7%);
- прекратени са делата на 4 лица (0.3%).

Броят на **осъдените лица** с влезли в сила присъди през 2022 г. е 1 062. Осъдените непълнолетни лица (14 - 17 години) са 16, или 1.5% от всички осъдени.

Осъдените мъже са 1 001, или 94.3%, а жените - 61 (5.7%). Както сред мъжете, така и сред жените, най-голям е дялът на осъдените във възрастовата група от 30 до 39 години - съответно 27.8% за мъжете и 32.8% за жените. На второ място при мъжете е групата от 18 до 24 г., а при жените - 40 - 49 години.

Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица по глави от Наказателния кодекс и някои видове престъпления през 2022 година

Сред престъпленията, завършили с осъждане, най-голям е броят и дялът на **общоопасните** - 494, или 41.9%.

На второ място в структурата са престъпленията **против дейността на държавни органи и обществени организации**, като с осъдителна присъда са приключили делата за 263, или 22.3%.

С осъждане са завършили 131 **документни престъпления**, което представлява 11.1% от всички наказани престъпления.

Наказани са и 108 престъпления **против собствеността** (9.2%), 105 **против личността** (8.9%), 35 **против стопанството** (3.0%), 24 **против реда и общественото спокойствие** (2.0%) и 15 **против брака, семейството и младежта** (1.3%).

Лицата, които са осъдени за извършване на **общоопасни престъпления**, са 444, или 41.8%. На второ място в структурата са осъдените за престъпления **против дейността на държавни органи и обществени организации** - 239 лица (22.5%).

За извършването на **документни престъпления** са наказани 126 лица, или 11.9%. Осъдени за престъпления **против собствеността** са 121 лица (11.4%), за престъпления **против личността** - 58 лица (5.5%).

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - ЮГОЗАПАД
ОТДЕЛ „СТАТИСТИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ - СОФИЙСКА ОБЛАСТ“

За престъпления **против стопанството** са осъдени 36 лица (3.4%), **против реда и общественото спокойствие** - 21 лица (2.0%), а **против брака, семейството и младежта** - 14 лица (1.3%).

Осъдени лица по наложени наказания

В структурата на осъдените лица по наложени наказания най-голям е относителният дял на *лишените от свобода*. През 2022 г. те са 919, или 86.5% от общия брой на осъдените лица. От тях най-много са лишените от свобода за срок до 6 месеца (64.7% от всички осъдени на лишаване от свобода), следвани от лишените от свобода за срок от 6 месеца до 1 година - 28.0%.

Наказанието *пробация* е наложено на 105 лица (9.9% от всички осъдени), а *глоба* - на 33 лица (3.1%).

Методологични бележки

Статистическото изследване на престъпленията, обвиняемите и осъдените лица с влезли в сила присъди осигурява информация на базата на годишни данни, получавани от районните, окръжните и военните съдилища и от Специализирания наказателен съд.

Обект на наблюдение е дейността на районните, окръжните, военните съдилища и на Специализирания наказателен съд по наказателните дела от общ, частен и административен характер. Съгласно Закона за съдебната власт (изм. и доп. ДВ. бр.32 от 26 Април 2022г.) Специализираният наказателен съд (СпНС) е закрит. Първоинстанционните наказателни дела пред СпНС, по които е проведено разпоредително заседание, стават подсъдни на Софийския градски съд и разглеждането им продължава от съдебния състав, провел заседанието. Съдиите от съдебните състави, които не са преназначени в Софийския градски съд, се командироваат за участие в разглеждането на делата до приключването на производствата по тях.

Единици на наблюдение са престъпленията, обвиняемите и осъдените лица с влезли в сила присъди в рамките на отчетната година.

В броя на престъпленията, завършили с осъждане, се включват всички престъпления, за които наказателните дела са завършили с условна или ефективна присъда, независимо от броя на извършителите.

В броя на обвиняемите лица се включват ефективно осъдените, условно осъдените, оправданите, освободените от наказание и лицата, на които делата са прекратени.

В броя на осъдените лица се включват всички осъдени лица, на които с влязла в сила присъда им е наложено ефективно или условно наказание.

Възрастта на осъдените лица е посочена в навършени години към момента на извършване на престъплението.

Непълнолетни са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

Пълнолетни са лицата на възраст 18 и повече навършени години.

Осъдените непълнолетни лица се включват в общия брой на осъдените лица.

Съгласно чл. 31, ал. 1 и 2 от НК **наказателноотговорно** е пълнолетно лице, навършило 18-годишна възраст, което в състояние на вменяемост извърши престъпление. **Непълнолетно лице** - навършило 14 години, но ненавършило 18 години, е **наказателноотговорно**, ако е могло да разбира свойството и значението на деянието и да ръководи постъпките си.

Данните за престъпленията, обвиняемите и осъдените лица са получени от изчерпателно изследване чрез статистически формуляри „Карта за обвиняемо лице“ (1-СС), попълвана от органите на досъдебното и съдебното производство и информация от административен източник Единна информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСПП).

Допълнителна информация относно методологията и данните от изследването „Престъпления, обвиняеми и осъдени лица“ е публикувана на сайта на НСИ (www.nsi.bg), раздел „Правосъдие и престъпност“, както и в Информационна система ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=56).